

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos tulajdonos és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 63-54.

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 55-98.

Nelidov, a közvetítő.

Nelidov, Oroszország konstantinápolyi nagykövete jelenleg Bécsben időzik és értekezést folytat Goluchowski külügyminiszterrel.

Nelidov ur furlangjával és erélyével már régtől egy ismeretes, mint a konstantinápolyi diplomáciának uralkodó egyenlősége és mióta a hatalmak által megriasztott szultán Oroszország pártfogásáért eszedik, valóságoslag is a nagykövet Törökország legfőbb gyámja is.

Mi fog most történni Konstantinápolyban? Vegyük az orosz kérdést. Nem tagadjuk, némi megnyugvást érzünk mégis akkor, ha az összes hatalmak egyetértő fellépéséről van szó.

oldalu és önző számítással történik, még általánosabb és rohamosabb veszedelmeknek lehet okozója. A hatalmak közös akciója mindenesetre aránylag a legtöbb garanciát szolgáltatja arra nézve, hogy a török kormányzattal szemben minden külső nyomás alkalmazása csak a szükségképpeni és gyors sikerrel történjen.

Hogy a hatalmak most nyomósabb lépésekre gondolnak, mint a minőkkel eddig a süket portát kerülgettek, azt könnyen feltehetjük. De hogy a Nelidov által közvetített javaslat már oly felelmetes és következményekben ki nem számítható eljárás ajánlana, mint a milyen volna az egyesült hajórajok erőszakos áthatolása a Dardanellákon és ellenséges támadásuk Konstantinápoly ellen, ezt kalandos híresztelésnek vesszük.

Szeretnők azt is mondani, hogy a miben Oroszország és Anglia megegyeztek, az felel meg legjobban a mi monarchiánk hatalmi érdekének is. Mondhatjuk-e? Megtörténhet néha, hogy a mi érdekünk valamely más hatalom törekvésében is némi érvenyre jut, de hogyan biztosíthatnánk idegen államferfiak a mi érdekeinket, a mikor saját államferfiaink legkevésbé tudnak gondoskodni róla?

litikája, olyan vezérelve, mely önállóan a mi létszükségünkből, jövőnk nagy követeléséből fakad és nem az idegen áramlatokkal való pillanatnyi alkuvásnak hullámvetése?

Előbb a monarchia érdekének vallottuk Törökország integritását. Ebben közös volt álláspontunk Angliával, ellenben szöges elhatárolás állott Oroszországgal. A mai európai helyzetben teljesen változott konstelláció környezi külpolitikánkat.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése decz. 14-én.

Nagyon megcsappant az érdeklődés a mai napra a felirati vita iránt. Az elnök fél tízenegy táján nyitotta meg az ülést, de a padok még ekkor is csaknem egészen üresek voltak.

Az első szónok Smialovszky Valér volt, a ki azzal kezdte beszédét, hogy felszólalásának czéje a múlt héten elhangzott és „bárnybörbe öltözött beszédek” értékének kellő leszállítása.

Smialovszky gyakran élesen vágó beszédeibe a néppártiak folyton közbekiabáltak. Molnár apát mosolyogva, összefont karokkal hallgatta a néppárti tudósok, Kubina, a „fekete párt” legfeljebb embere ugyancsak sötétben nézett át a

marakodó és vádaskodó jobboldalra, a folyton izgó-mozgó Lepsényi pedig még többet kiabált közbe, mint szombaton Gajári Géza.

Marakodó és vádaskodó jobboldalra, a folyton izgó-mozgó Lepsényi pedig még többet kiabált közbe, mint szombaton Gajári Géza. Az igaz, hogy őt is megintette az elnök, még pedig nagyon szigorúan, feddő hangon.

Az elnök most öt percze felhívogszta az ülést. Színet után Ábrányi Kornél emelkedett fel a jobb közepén. A folyosóról mindenki bejött, halálai: mit és miként fog beszélni a partonkülvül Ábrányi. Jó messze elült a volt elvtársaitól, a nemzeti párttól, egészen a leendő elvtársai közé, arra felé, a hol Rudnyánszky Béla ül mostanában.

Beszédét külpolitikai tag fejletéseivel kezdte s a képviselőház nyugodtan hallgatta szónoki páthosszal mondott beszédét. De egyszerre csak kezdett kibukkanni a beszédből „A király” szerzője. Lassan-lassan moraj, majd zaj támadt. Beszéde ezalatt mind sárga-feketébb lett, Ábrányi ábrázata pedig az izgatottságtól mind sárgább.

A nagy mebotránkozás beszédének azzal a részével idézte elő, a mely a kiegyezésről és a kizárótlóról szól. Eleinte a jobboldal fel beszélt, de itt egyetlen biztató eljött sem kapott, odafordult a baloldalhoz. Épp a legrosszabbkor.

Ép azt fejtette, hogy a kvóta az a fegyver, a melyet nemcsak a nemzet, hanem a király mellé is szegeznek. Azután különös szeretettel sorolta fel az ellenfél felhozható argumentumokat.

Itt már nemcsak zajt, de nagy derűtséget is kellett.

Most Ausztria paraszainak vált a szószólójává. Ausztria felpanaszolja, — ugymond — hogy 70 százalékkal fizeti meg azt a paritást, melyet Magyarország élvez s melyet 67-ben egy gazdaságiág kizsarló és politikailag dezolált állam kötött.

Azok, a kik nagy kedvelésű híredek, hogy nincs ellenük, hogy a keztyűs kezű, nyugati modoru 48-asok miatt bármi is történhetik, azok ma ismét hazugságban maradtak.

— Nem ide való az ilyen beszéd! Menjen Bécsbe! Nem hallgatjuk meg! — kiáltott oda Ábrányinak Justh Gyula s vele zúgott az egész 48-as párt.

A nemzeti párt csendesen, szólanul hallgatta a „renegátját” s mindössze ezt az egy titlust kiál-

tották oda neki a nemzetiek. A néppártiak ott ültek a felsőbb padokban s Lepsényi bizony nagyon meglátszott, hogy szeretne részt kérni ebből az első zivatarból, de hát neki tulajdonképp eljeneznie kellene, mert az ő párja is Bécs felé kacsingat. Így hát szépen hallgatott.

Ábrányi pedig folytatta ugyanazon hangon, a melyen eddig beszélt. Mi sem természetesebb, hogy a szélső baloldalon így nem csendesülhetett el a zaj és a mebotránkozás kitérőse.

Bécsbe vele... ki vele... nem hallgatjuk... szegyeje magát... renegát... fel a nyolcz hónaptól... Bécsnek beszél... hol az arzbör... ki vele... Lueger Kornél!

Lueger, illetőleg Ábrányi Kornél pedig ott állt halálsápadtan, izgatottan. Hanem azért nem hagyta magát. Végig mondta a beszédét, melyhez hasonló, hála a gondviselésnek, kevés hangzott még el a képviselőházban. Az az alkotmányellenes hang, a lojalizmus tululengése, a világot czélnél, mely a beszédben végig vonult, méltán kellett oly nagy mebotránkozást a függetlenségiek közt.

— És ő emlegette Tiszánkat az arzbörét — kiáltott oda Hentaller Lajos Ábrányinak, a kit ez a közbeszólás nagyon is elevenen ért. Egy pillanatra nem is tudta, mit szóljon, azután valóságos színváltások közt kijelentette, hogy akkoriban ő maga is az ellenzéki szavennyedő rajba volt.

Ábrányi e kijelentésén meg Apponyi is mosolygott, különben az egész beszéd alatt hidegen, szólanul ül, háttal Ábrányinak.

Vége a monstruozus beszéd is véget ért. Hoch! hoch! hoch! zúgott fel a baloldalon, mialatt Ábrányi Kornél leült. Eljén nem hallatszott még a jobboldalról sem.

Berzovicsy Albert, a ki a zajos jelenetek alatt elnökölt, halás tekintetű vetett Ábrányira, hogy végre befejezte beszédét.

Altalában egyetlen elégedett arcot lehetett látni: a Pulszky Ágostét, az előadói székből. Azt gondolhatta magában: ennél kitűnőbb vilámbírárt magam sem kívánhattam magamnak!

No de, remélhetőleg jut majd az ellenzéki villámokból Ábrányin kívül is még elég a tisztelt bizottsági előadó urnak. (Ha ugyan nem volnék elég, a mennyivel Eötvös már sújtotta.)

Az ülés végén Horánszky Nándor interpellálta a belügyminisztert a székelyudvarhelyi politikai üldözések tárgyában. Perczel Dező kijelentette, hogy hozzá eddig nem jött panasz s különben majd megindítja a vizsgálatot. De mindezeket már kevesen hallgatták, mert mindenki az előbbi jelenetek hatása alatt állt s ez alatt is omlott el a ház. Az ülés két óra után végződött.

II.

Elnöke: Szilágyi Dező. Jegyző: Rakovszky István, Lehoczky Vilmos, Molnár Antal.

A kormány részéről jelen vannak: báró Bánffy Dező, Perczel Dező, Lukács László, báró Dániel Ernő. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után.

Elnök bejelenti, hogy Gombos Béla képviselő bejegyzése miatt hat szabadságát. A ház megadja. Bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, mely tudatja, hogy a valutarendezés czéjára beszerzett aranykéslet elenorzésére kiküldött országos bizottságba a főrendiház rendes tagoknál: gróf Czirákyt és Lukács Antalt, pótagul pedig: Gaál Józsefet választotta meg; a függő államadóságot elenorzó országos bizottságba rendes tagokul: gróf Esterházy Miklós Móróczit és báró Bolus Zsigmondot, pótagul pedig: ifj. gróf Pálffy Jánost választotta meg.

Báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot nyújt be az északnyugati helyi érdeki gondozandóknak engedélyezéséről; s egyúttal kéri a házat, hogy a kikötői illetékekről s a vám és kereskedelmi szerződés VI. t. czikkének módosításáról benyújtott törvényjavaslatokat utólag tárgyalás végett utasítsa a pénzügyi bizottsághoz is, mivel e törvényjavaslatok fontos pénzügyi érdekeket is érintenek.

Egy magyar szabadsághős Kuba szigetén.

A kubai fölkelés igen alkalmas arra, hogy két világrészre kiható bonyodalom idézzon elő. Az amerikai Egyesült-Államok kormányja a verőnőket véget velendő, olyan üzenetel küldött Madridba, mely a beavatkozás jellegű volt. A spanyolok fel vannak habozva a merénylet fölért és az egész európai szarazföld összes kormányt fel akarják tiltakoztatni.

Mielőtt a cikket tovább ösmertelném, nem lesz talán érdektelen elmondanom, hogy miképen került ki hazájából az itt említett Muzsik Károly. A század elején nagy szerepet játszott a pesti polgárok közt a Muzsik-család, az akkor még kis város mészárosainak dinasztiája. A francia forradalom idején két fivérből állt a család, Józsefből és Ferenczből. Az idősb fű, József, egy osztrák tisztelteszállyba keveredett egy leány miatt, s mikor a tiszt karodt rántott, a nagy erejű Muzsik József torokn ragadta és megfojtotta. Ebből nagy baj lett. Muzsiknak menekülnie kellett. Szerencsés-jére öcsése is derek, becsületes ember volt, hamarosan kifizette bátyjának a fétvgyon értékét s

igly József külföldre menekülhetett és Londonban telepedett le. Az ifjabb fivér és utódai folytatták örökölt mesterségüket a hatvanas évekig, a mikor fölhagytak vele s mikébudai, dán-szent-miklósi és alberti-irai birtokaihoz vonultak, a hol ma is gazdálkodnak.

Muzsik Józsefnek kezdetben sok baja volt az angol nyelv nem tudása miatt, de erős akaratú, kiejelődött üzleti érzéke és vagyona csakhamar helyzetet teremtett neki Londonban. A huszeveltre adta magát és szolgálataba szegődött a szerencse. Megismerkedett egy anglikán lelkész leányával, a kit nőül is vett. A boldog házasságból egy fiu származott, a ki örököve szüleitől az egyesült magyar és angol szabadságszeretettel, egy perczig sem tévovázott az amerikai szecesszionista háboru kitérésok, hanem átköltözött New-Yorkba, honosította magát s a háboru végével mint ezredes hagyta el Virginianban egy éjszakára egy ellenséges farmerhez kellett szállnia, a ki a gyűlölt „északiakat” meg akarta gyilkoltni, de a farmer leánya figyelmeztelte Muzsikot, a ki azután halálból elvette a szép leányt s a bekeötés után apósa birtokára költözött. Ebből a frigyből származott Muzsik Károly, a kinek enlékét hős szívi jegyesének nevével együtt fogja majd ünnepegni a független kubai köztársaság.

1895 február végén világra röpléte a táviró a kubai fölkelés híre, a mely csakhamar valóságos szabadságharcczá nőtte ki magát. A spanyolok kegyetlensége és kinesszomja az Antillák gyönyegnek lakosságát türhetetlen zsarnokság igájába hajtotta. Az inkvizitorok utódai nem okultak apák bünein, a melyek miatt Mexikó és Dél-Amerikát elvesztették. A spanyol faj hu maradt önmagához és Kubában is bebizonyította, hogy merőben képtelen a polgárosításra.

Rio tartományokra, vagyis a sziget négy ötöd-részére, míg a spanyolok birtoka csak Havanna és Matanzas környékére szorítottak. Martinez Campos nem boldogult, talán nem is volt elég kegyetlen, visszahívták és helyébe Weylert küldték, a kinek már 200,000 fönyi haderő állt rendelkezésére Gonzales, Munos, Echézaga tábornokok és Segura ezredes alatt.

Weylerben megfelelő eszközre talált a spanyol kormány. A művelt világ borzadova értesült azokról a válogatot kinzásokról, a melyek közt a spanyol fővezér és hóhértársai a fölkeltők kivégezték, a kiket elfoghattak. Egész Amerika rokonszenve a vitéz szabadságvédők felé fordult, Bolívia kongresszusa és szenátusa elismerte őket hadviselő felekként és egy hajszálnal mint, hogy a Monroé-elméletet törvénynek tekintő Unió már akkor háborúba nem keveredett Spanyolországgal. De ha Cleveland orvosságból az Amerikában birtokos többi európai hatalom kedvéért meg is akadályozta a nyílt szakitást, az már nem akadályozhatta meg, hogy azt Egyesült-Államok szabadságszerető polgára ne aljon a kubai köztársaság hadseregébe. Az első önkéntesek egyike volt Muzsik Károly, a virginiai szabadsadapat vezére, a ki társaital Santos Gonzales tábornok alá rendelték.

Az említett „La Republique Cubain” e csoportról a következőket írja: „Ez a sereg csakhamar átment a vérkeresztés-gén. Első csatájuk múlt októberben, Villas mellett szerencsétlenül végződött s maga Santos Gonzales is elesett. De már tiz nap múlva kiköszörültek a csorábt. Gonzales seregének maradványai egyesültek Maceo seregével s a madridiakat folytonos győzelemi jelentésekkel ámitó Weyler fővezér Cardenánál döntő ütközetben megverték. A fővezér ekkor utazott sietve vissza Havannába, a mi még a spanyolokat is lehangolta elbizakodottságuk dacára.

A kubai köztársaság úgye teljesen bizonyos és ez alkalommal semmi esetre sem fog ismétlődni az 1868-iki és 1878-iki vérürdő, a melybe akkor a

spanyolok a fölkeltést fojtották. Szabadságharczunk élen egy Santa Lucia örfőj áll, a ki már 1878-ban Cespedes utóda volt az elnökösben s a kinek retenthetetlen bátorságról csodákat beszélnek a spanyol táborban is. Weyler tábornok egy az 6-kornak becsületére való tervet eszelt ki fölkeltésünk legyőzésére. Mariélnél és Jucaronál, a sziget legkegyesebb két részén az Antillák tengerétől az Atlanti óceánig és mexikói öbölég két széles víz-árkot húzatott, a melyek mentén félkölméternyire egymástól órházak vannak katonákkal megrakva, hogy ilyen módon részre osztva a szigetet, elköltönthesse csapatainkat egymástól. Terve az volt, hogy a szükséghez képest többily árkot huzasson és lassankint hódítsa vissza egész Kubát. De a trochák (jgy nevezik ez árkokat) nem voltak be. Egyszerűt nagyon sok katona kellett örszükre, másrészt nagyobb csapatainkat nem tarthatták vissza az átkeltéstl s így az egész kárba vettett fáradság volt.

A mult hetekben Maceo seregét csaknem a tengernek szorították a spanyolok. Segítségre volt szükség. A fölkeltővezér Muzsik Károlyt szemelte ki amerikai csapatával, hogy hirt gyögyek Santa Clara-ba. A harmincz főnyi kis sereg átvogett Puerto Principe rengetegében s épen egy szép palmaligetbe értek, mikor a fák közül hirtelen kiállásokat hallottak.

Övatosan közeledtek az erdő védelme alatt a hangok felé és borzasztó jelenet tanúi lettek. Egy szépen épült házacinda állt lángokban előtünk. A közösbön széthasított lejjel hevert egy hosszú szakállú agyastyan s a ház előtti tér is borítva volt négerék és fehérek holttesteivel. A halottak szemmeláthatólag a ház urának családjei voltak. Oldalt tizenkét spanyol katona állt egy fa mellett, a melynek egyik ágról hosszú kötéle ereszkedett le. A kötélen egy félmeztelen fiatal ember nyakára volt hurkolva. A szerencsétlen kezei össze voltak kötözve, csak lábai voltak szabadon. Muzsik rögtön tisztába jött a helyzettel. A spanyolok szokásuk szerint kikötötték aidozatukat, hogy korbaesítésükkel kényszeröngyilkosságba kergessék.

A mint ugyanis a togloly előre vagy hátra ugrál az ütések elől, a huromk mint szorosabban húzódik a nyakára, míg végre a megkötött ember tétre csök és ekkor megfullad a kötélen.

A spanyolok nevelégre mutogatgat áldozatukra s Muzsik éppen parancsot akart adni a tüzelesre, mikor a tisztás másik oldalán meg borzastóbb jelenet ragadta meg figyelmét. Ott is állt néhány spanyol katona s közöttük guggolt egy fatörzshöz kötözve egy ifju szép leány. Ruháit kezdtek letépní a hóhérök és rohányve tettek rá durva megjegyzéseket s végre egyikük kiadta a jelszót. Két katona megragadta a szerencsétlen jobb lábát és fölemelte. Egy harmadik pedig a füstölgő romokból kihozta az elkészített izzó lapátot, hogy a lazadó leánytól talpainak égetésével villamosokat csikarjon ki.

Muzsik szinte megdermedt a rémületől, de csak egy pillanatra. Azután halkán szóló társaihoz, mind a harminczan fölmentek puskáikat, ezeket és a következő másodperczenben a tizennyolcz vadállat véreben letregett.

Muzsik első dolga volt, míg a többiek a ferfit szabadították ki a leányhoz rohanni és megszábadítani köteleiket. Ebben a pillanatban Muzsik vállát érintette valaki. Az ifju talpra ugrott. A kibabadított ferfit állt mögötte s köröttük a bámuló fölkeltők álltak.

— Sennor — szóló a megmentett — két élettel tartozom önnek. De az életnél több a becsület. Az én testvéremet csak jegyese eskölhathja meg, ön pedig megcsókolta.

Muzsik magához tért zavarából. — Ha a sennora beleegyez — felelt ünneplésen — a mai nap lesz életem legboldogabb napja. A kubai szólanul bólintott fejével és kezét nyújtotta Muzsiknak. A két testvér azután Muzsik csapatához csatlakozott. Elmondták, hogy mily fektelenül győlték őket a spanyol, mert az 1878-iki fölkeltésük apjuk és egyik fivérük eselt, most pedig kivülök egyik rokonságuk Maceo táborában van. Ök is csak fiatal-

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1896. december 14.

Időjárás borult. Vízjárás reggel 7 órakor 112 cm. Hőmérséklet reggel 7 órakor + 1 C. Légsúlymérő reg. 7 ó. 754 m/m.

A) Árutőzsde.

I. Gabonafélék.

a) Kész áru.

Table with columns for 'Faj' (wheat, rye, barley) and 'Ár' (price per 100 kg).

b) Határidős.

Table with columns for 'Faj' and 'Ár' for various grain types.

II. Különböző termékek.

Table listing prices for various commodities like oil, sugar, etc.

III. A hajózállítás fuvardíj-tetelei Budapestre.

Table showing shipping rates for different routes and vessel types.

B) Értéktőzsde.

I. Államadósság.

Table with columns for 'Faj' and 'Ár' for government bonds.

II. Más közhitelek.

Table with columns for 'Faj' and 'Ár' for other securities.

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Table listing various types of bonds and loans.

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Table listing shares of various savings banks.

VII. Biztosító-társaságok részvényei.

Table listing shares of insurance companies.

VIII. Gőzmalom részvényei.

Table listing shares of steam mills.

IX. Bányák és taglaryak részvényei.

Table listing shares of mines and coal companies.

X. Vasútvételek és gépjárművek részvényei.

Table listing shares of railway and vehicle companies.

XI. Könyvtárosok részvényei.

Table listing shares of bookstores.

XII. Különböző vállalatok részvényei.

Table listing shares of various industrial companies.

IV. Előbörzsi kötvények.

Table listing pre-issued bonds.

V. Bankok részvényei.

Table listing shares of various banks.

VI. Bankok részvényei (continued).

Table listing shares of various banks (continued).

VII. Bankok részvényei (continued).

Table listing shares of various banks (continued).

Selyem-damasztek 65 krtól. Advertisement for silk and damask fabrics, including prices and contact information for Henneberg G.

Állandó nagy butor-kiállítás! Advertisement for a large furniture exhibition, featuring Patyi Testvérek and their butortelepe.

Egyenesen járunk az életben! Advertisement for Knickerbocker cigars, highlighting their quality and variety.

Alkalmos és diszes karácsonyi és újévi ajándék. Advertisement for Brisse de Violettes perfumes and gifts, featuring elegant packaging.

Legszébb karácsonyi ajándék! Advertisement for Schottola Ernőné, offering high-quality Christmas gifts.

Schottola Ernőné, Budapest. Advertisement for a clothing store, listing various garments and accessories.

BRISSE DE VIOLETTES természetes illóanyagok. Advertisement for Brisse de Violettes natural perfumes, emphasizing their quality and origin.

RÖPTÉBEN A NAGYVILÁG KÖRÜL. Advertisement for a travel agency, offering expeditions and travel services.

VINADOR Hamburg-Bécs. Advertisement for Vinador wine, highlighting its origin and quality.

HOLLANDI életbiztosító részvénytársaság. Advertisement for a Dutch life insurance company, providing details on policies and benefits.

